

Sygn. akt VU 852/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2013 roku

Sąd Okręgowy – V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Główczyński

Protokolant: Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 3 września 2013 roku w Legnicy

sprawy z wniosku M. C.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania M. C.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 18 marca 2013 r., 21 maja 2013 roku

znak (...)

I. oddala odwołania,

II. zasądza od wnioskodawcy M. C. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VU 852/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na mocy decyzji z dnia 21 maja 2013 r. odmówił M. C. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że zgodnie z art. 184 ust. 1 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999 r.) osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat dla mężczyzn oraz okres składkowy w ilości co najmniej 25 lat. Wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki nabycia prawa do emerytury ustala się na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudniony w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,

- ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Okresy pracy stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2). Zgodnie z tym wzorem zakład pracy ma obowiązek w wydanym pracownikowi dla celów emerytalnych świadectwie pracy określić rodzaj pracy ściśle wg wykazu, działu i pozycji w/w rozporządzenia, podać stanowisko pracy w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem, działem, pozycją i punktem zarządzenia resortowego lub uchwały właściwego ministra oraz wskazać okres, w którym praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Zdaniem organu rentowego M. C. nie spełnia wymienionych warunków, ponieważ na dzień 01 stycznia 1999 r. nie udowodnił wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Jednocześnie wymieniony organ nie uznał za udowodniony jako wykonywany w szczególnych warunkach okresów jego pracy:

- w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od 01 września 1972 r. do 31 lipca 1978 r., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, natomiast na podstawie przedłożonych dokumentów z archiwum nie można ustalić czy wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, charakteru pracy oraz przynależności resortowej zakładu pracy,

- od 01 października 1988 r. do 31 grudnia 1998 r., ponieważ w tym okresie wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Natomiast na podstawie cytowanego wyżej przepisu emerytura przysługuje osobie, która przez okres co najmniej 15 lat wykonywała pracę w szczególnych warunkach na podstawie umowy o pracę.

Organ rentowy wskazał, że wnioskodawca udokumentował na dzień 01 stycznia 1999 r. łącznie 27 lat, 7 miesięcy i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 6 lat, 1 miesiąc i 21 dni okresów pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu od powyższej decyzji M. C. stwierdził, że pracował w szczególnych warunkach wykonując pracę kierowcy powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. C. urodził się (...) r.

Wnioskodawca na dzień 01 stycznia 1999 r. ogólnie udowodnił ponad 27 lat, 7 miesięcy i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Wiek 60 lat osiągnął w dniu (...) Na dzień 01 stycznia 1999 r. organ rentowy uznał za udowodniony okres 6 lat, 1 miesiąca i 21 dni pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie zaliczył do okresu wykonywania prac w szczególnych warunkach okresów pracy wnioskodawcy w:

- w Przedsiębiorstwie (...) w Ł. od 01 września 1972 r. do 31 lipca 1978 r., ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, natomiast na podstawie przedłożonych dokumentów z archiwum nie można ustalić czy wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach, charakteru pracy oraz przynależności resortowej zakładu pracy,

- od 01 października 1988 r. do 31 grudnia 1998 r., ponieważ w tym okresie wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Natomiast na podstawie cytowanego wyżej przepisu emerytura przysługuje osobie, która przez okres co najmniej 15 lat wykonywała pracę w szczególnych warunkach na podstawie umowy o pracę.

W drugim z wymienionych wyżej okresów wnioskodawca prowadził pod firmą (...) M. C. w L. pozarolniczą działalność i w jej ramach świadczył przy użyciu samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony usługi transportowe.

(niesporne)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym przed 01 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt.1, tj. niż 65 lat dla mężczyzn. Wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. I tak zgodnie z § 1 ust. 1 tego rozporządzenia, rozporządzenie to stosuje się do pracowników, wykonujących prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w § 4 – 15 rozporządzenia oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia, pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn, 2) ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Z mocy art. 184 ust. 1 ustawy emerytalnej cytowane przepisy znajdują zastosowanie w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którym przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999 r.) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz,
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W sprawie bezsporny był fakt, iż w dacie wydania zaskarżonej decyzji wnioskodawca ma wymagany przepisem art. 27 ustawy emerytalnej okres składkowy i nieskładkowy - 25 lat, i w dniu (...) osiągnął wymagany wiek 60 lat.

Istota sprawy sprowadziła się do ustalenia, czy w spornych okresach wnioskodawca wykonywał prace w szczególnych warunkach w rozumieniu wymienionych wyżej przepisów, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał uzasadnia wnioski, że w okresie od 01 października 1988 r. do 31 grudnia 1998 r. wnioskodawca podlegał na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, albowiem niesporne w tym czasie na własny rachunek prowadził działalność usługową w zakresie transportu. Jakkolwiek działalność tę świadczył przy użyciu samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i w związku z tym wykonywał prace kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, wymienione w stanowiącym załącznik do rozporządzenia z dnia 08 lutego 1983 r. wykazie A, dział VIII, poz. 2, to okres tej pracy pozostaje bez wpływu na jego prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. W okresie od 01 października 1988 r. do 31 grudnia 1998 r. M. C. nie posiadał bowiem statusu pracownika, albowiem nie pozostawał w stosunku pracy. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy, a na podstawie ust. 2a., za pracownika, w rozumieniu

ustawy, uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. W realiach rozpoznawanej sprawy wnioskodawca, w spornym okresie nie posiadał żadnej z wymienionych wyżej umów.

Stosownie natomiast do art. 8 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się:

- 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych;
- 2) twórcę i artystę;
- 3) osobę prowadzącą działalność w zakresie wolnego zawodu:
 - a) w rozumieniu przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
 - b) z której przychody są przychodami z działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- 4) wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej;
- 5) osobę prowadzącą niepubliczną szkołę, placówkę lub ich zespół, na podstawie przepisów o systemie oświaty.

W świetle zebranego w sprawie materiału wnioskodawca nie był pracownikiem i z tego względu sporny okres prowadzenia działalności gospodarczej nie może być uznany za okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Ta zaś istotna okoliczność przesądza o tym, że niezależnie od oceny charakteru jego pracy w okresie od 01 września 1972 r. do 31 lipca 1978 r. (5 lat i 11 miesięcy), ustalenia zaskarżonej decyzji w przedmiocie odmowy prawa do emerytury z powodu nieudokumentowania co najmniej 15 lat okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze są pełni uzasadnione. Suma uznanego za niesporny okresu 6 lat, 1 miesiąca i 21 dni i 5 lat, i 11 miesięcy, nadal jest niższa od wymaganych co najmniej 15 lat. Z tego też względu Sąd pominął nieistotny dla rozstrzygnięcia dowód z zeznań wnioskodawcy M. C..

Wobec powyższego decyzja odmawiająca przyznania prawa do emerytury nie jest prawidłowa, a odwołanie jako uzasadnione podlegało uwzględnieniu na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.